

אלה הן המרפכות שלמטה, שכאשר הם לוקח אותם, את כלם הוא לוקח ושואב אותם לתוכו, ואחר כך מוציא מים לצד אחר, שהן המרפכות הקדשות שלמטה, ומשקה אותם, וכלם התמנו ונפקדו בשם, כמו שנאמר (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. ומשום כך, אלה פקודי המשפן משפן העדת.

רבי יוסי פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם. מה רב טובך, כמה יש להם לבני אדם להסתפל ולדעת בדרכי הקדוש ברוך הוא, שהרי בכל יום יום יוצא קול ומכריז ואומר: השמרו בני העולם, סגרו דלתות החטאים, הסתלקו מהרשת שתופסת טרם יתפסו רגליהם ברשת הזו. הגלגל סובב תמיד, עולה ויורד. אוי לאותם שדוחים רגליהם מתוף הגלגל, שהרי נופלים לתוף העמק ששטמון לאותם רשעי העולם.

אוי לאותם שנופלים ולא יקומו, ולא יאורו באור הגנוז לצדיקים לעולם הבא. אשריהם הצדיקים לעולם הבא, שכמה מאורות גנוזים להם, כמה עדונים באותו העולם שמונים להם, שפתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. מה רב טובך, הרי פרשוה שזהו אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא, שפתיב (בראשית א) וירא אלהים את האור פי טוב, וכתוב (תהלים צ) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. ועל זה מה רב טובך.

כתוב פאן מה רב טובך, וכתוב שם וירא אלהים את האור פי טוב. אשר צפנת, משום שהסתפל הקדוש ברוך הוא באותו האור והסתפל באותם הרשעים שעתידים לחטא בעולם, וגנו את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא, כמו שנתבאר.

דלתתא, דכד ימא נקיט לון, בלהו נקיט לון, ושאיב לון בגויה, ולבתר אפיק מיין לסטרא אחרא, דאינון רתיכין קדישין דלתתא, ואשקי לון. וכלהו אתמנון ואתפקדון בשמא, כמה דאת אמר (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. ובגין כך, (שמות לה) אלה פקודי המשפן משפן העדות.

רבי יוסי פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם. מה רב טובך. כמה אית לון לבני נשא, לאסתפלא ולמנדע באורחוי דקודשא בריך הוא, דהא בכל יומא ויומא (דף ר"ב ע"ב) קלא נפיק, ואכריז ואמר, אסתמרו בני עלמא, טרוקו גלי חובין, אסתלקו מרשתא דתפיס, עד לא יתפסון רגליכו בהאי רשתא. גלגלא סחרא תדיר, סליק ונחית. ווי לאינון דדחיין רגלייהו מגו גלגלא, דהא נפלי לגו עומקא, דטמיר לאינון חייבי עלמא.

ווי לאינון דנפלין ולא יקומו, ולא ינהרו בנהורא דגניז לצדיקייא לעלמא דאתי. זפאין אינון צדיקייא לעלמא דאתי, דכמה נהורין גניזין לון, כמה עדונין בההוא עלמא טמירין לון, דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. מה רב טובך, הא אוקמוה, דא הוא אור דגניז לצדיקייא לעלמא דאתי, דכתיב (בראשית א) וירא אלהים את האור פי טוב, וכתוב (תהלים צ) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. ועל דא מה רב טובך.

בתיב הכא מה רב טובך, וכתוב התם וירא אלהים את האור פי טוב. אשר צפנת, בגין דאסתפל קדשא בריך הוא בההוא נהורא, ואסתפל באינון חייביא דזמינין למחטי בעלמא, וגניז ליה ליההוא נהורא, שעתידים לחטא בעולם, וגנו את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא, כמו שנתבאר.

פְּעֻלָּתָּהּ. בְּרֵאשׁוֹנָה צְפַנְתָּ, וְאַחַר
כִּף פְּעֻלָּתָּהּ. אֲלֵא צְפַנְתָּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר. פְּעֻלָּתָּהּ, בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ
הָאוֹר הַגָּנוּז בּוֹ עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲמֵנוֹת הָעוֹלָם.
מִזֵּין לָנוּ? שְׁכָתוֹב (בראשית ב)
אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
בְּהַבְרָאָה, כְּתוּב בְּאֲבֵרָהֶם,
וְאוֹתוֹ אוֹר שֶׁל אֲבֵרָהֶם גָּנַז אוֹתוֹ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹ עֲשֵׂה
אֲמֵנוֹת הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב פְּעֻלָּתָּהּ
לְחֹסִים כִּף, לְאוֹתָם שְׁיוֹשְׁבֵים
תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם, שֶׁהָרִי בְּאֲמֵנוֹת
הַזֶּה שֶׁנַּעֲשֶׂתָה בְּאוֹר הַזֶּה
עוֹמְדִים בְּנֵי אָדָם בְּעוֹלָם
וְקִיּוּמָם נִהְיָה. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא
גָּנוּז, בְּנֵי הָאָדָם עוֹמְדִים בּוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה. פְּעֻלָּתָּהּ, אֶת אֲמֵנוֹת
הָעוֹלָם הַזֶּה שָׁבוּ נַעֲשֵׂה הַכֹּל
בְּחֻשְׁבוֹן. אֲמֵנוֹת הָעוֹלָם כְּמוֹ
אֲמֵנוֹת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא אֲמֵנוֹת
כְּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, וְהָרִי בְּאֲרָנוֹ.
כְּתוּב כֵּן אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן,
וְכְתוּב שֵׁם אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. מִשׁוּם שֶׁכֵּל
אוֹתָן תוֹלְדוֹת שֶׁעָשׂוּ וְהוֹצִיאוּ
שָׁמַיִם וְאָרֶץ, כֵּלָן בְּכַח שֶׁל אוֹתוֹ
הָאוֹר הַגָּנוּז נַעֲשׂוּ וְיִצְאוּ. פְּקוּדֵי
הַמִּשְׁכָּן יִצְאוּ בְּאוֹתוֹ הַכַּח. מִזֵּין
לָנוּ? שְׁכָתוֹב וּבְצֵלָאֵל בֶּן אוּרִי
בֶּן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה - זֶהוּ מִצַּד
הַיְמִינִי. וְאוֹתוֹ אֶהְלִיב - זֶהוּ
מִצַּד הַשְּׂמָאל. וְהַמִּשְׁכָּן מִצַּד
יְמִין וְשְׂמָאל הוּקָם וְנַעֲשֵׂה,
וּמִשֶׁה שֶׁהָיָה בְּיַמֵּיהֶם הַקִּים
אוֹתוֹ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה
טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף וְיֹשֵׁב עָלָיו
בְּאֲמַת וְגו'. וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף,
הָרִי בְּאֲרָנוֹ, כִּשְׁעֻלָּתָהּ מִחֻשְׁבָּה
בְּרִצּוֹן שֶׁל שְׂמָחָה מְטָמִיר כֹּל
הַמְטָמִירִים שֶׁלֹּא נוֹדַע וְלֹא נִדְבַק,

לְמִזְבֵּי בֵיה צְדִיקֵיָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי, כְּמָה
דְּאַתְמַר.

פְּעֻלָּתָּהּ, בְּקִדְמִיתָא צְפַנְתָּ, וְלִבְתֵּר פְּעֻלָּתָּהּ. אֲלֵא
צְפַנְתָּ כְּמָה דְאַתְמַר. פְּעֻלָּתָּהּ בְּגִין דִּיהוּא
נְהוּרָא דְגָנִיז, בֵּיה עֶבֶד קִדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא
אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא. מְנַלְן. דְכְּתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה
תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָה, בְּאֲבֵרָהֶם
כְּתִיב, וְהוּא נְהוּרָא דְאֲבֵרָהֶם, גָּנִיז לֵיה קִדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא, וּבֵיה עֶבֶד אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא, דְכְּתִיב
פְּעֻלָּתָּהּ לְחֹסִים כִּף, לְאִינוּן דִּיתְבִּי תַחַת צֵלָא
דְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא.

נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם, דִּהָא בְּהָאֵי אוּמְנוֹתָא דְאַתְעֶבֶד
בְּהָאֵי נְהוּרָא, קִיּוּמִין בְּנֵי נֶשְׂאָה בְּעֵלְמָא,
וְקִיּוּמָא דִּילְהוּן הָוִי. אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ גָנִיז, בֵּיה
קִיּוּמִין בְּנֵי נֶשְׂאָה בְּעֵלְמָא דִּין. פְּעֻלָּתָּהּ, אוּמְנוֹתָא
דְעֵלְמָא דָּא, דְבֵיה אֶתְעֶבֶד כֹּלָא בְּחוּשְׁבָנָא,
אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא, כְּגוּוּנָא דָּא אוּמְנוֹתָא
דְמִשְׁכָּנָא, דְאִיהוּ אוּמְנוֹתָא כְּגוּוּנָא דְעֵלְמָא, וְהָא
אוּקִימָנָא.

בְּתִיב הַכָּא אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, וְכְתִיב הַתָּם
אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. בְּגִין דְכֹל
אִינוּן תוֹלְדִין דְעֶבְדוּ וְאַפִּיקוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא,
כֹּלָהוּ בְּחִילָא דִּיהוּא נְהוּרָא דְגָנִיז אֶתְעֶבֶדוּ
וְנִפְקוּ. פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן בְּהוּא חִילָא נִפְקוּ.
מְנַלְן. דְכְּתִיב וּבְצֵלָאֵל בֶּן אוּרִי בֶּן חוּר לְמִטָּה
יְהוּדָה, דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דִימִינָא. וְאוֹתוֹ אֶהְלִיב
דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא. וּמִשְׁכָּנָא מְסֻטְרָא
דִימִינָא וְשְׂמָאלָא אֶתְקָם וְאַתְעֶבֶד. וּמִשֶׁה דִּיהוּ
בְּיַמֵּיהוּ, אוּקִימָהּ לֵיה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד
כֶּסֶף וְיֹשֵׁב עָלָיו בְּאֲמַת וְגו'. וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד
כֶּסֶף, הָא אוּקִימָנָא, כִּד מִחֻשְׁבָּה סְלִיק, בְּרַעוּ
דְחֻדָּה מְטָמִירָא דְכֹל טְמִירִין דְלֹא אֶתִּידַע וְלֹא